

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Min egentlige Genialitet, 1813

Citation: Baggesen, Jens: "Min egentlige Genialitet, 1813", i Baggesen, Jens: *Riimbreve og poetiske Epistler. 2. Samling, 1809-1823. - 1894*, udg. af A. Arlaud , 1889-1903, s. 74. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-baggesen03tom-shoot-workid55273/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Riimbreve og poetiske Epistler. 2. Samling, 1809-1823. - 1894

Min egentlige Genialitet.

Til Kammerjunker Jacob v. Benzon i Odense.

Ellesten, 1815.

Du, som blandt alle Nordens Mænd
Har meest af Sydens hulde Varme,
Og frit endog fordoppler den
I Elskovs som i Venstabs Arme --
Der, altid god og altid glad,
Gier uopberlig vel mod Næsten,
Næstinden, og jeg veed ei hvad,
Foruden først at spørge Præsten
(Hans ellers gode Ven for Resten),
Hvordan man dermed bær sig ad?
Der, snart i Østen, snart i Vesten,
I danskt og fransk Velgiørenhed
Dig binder ei til Tid og Sted,
Men i en Hytte, nær en Throne,
Hvorhelst du seer en Leilighed
Til folk med Livet at forsone,
Gier for en Pige, for en Kone,
Ja selv for en Parnas-Coureur,
Som i foriegenhed du seer
For Uattely, for Hat, for Frakke,
Og Vinterpels ombord paa Smakke,

Alt hvad du kan — om ikke meer —
 Min gode gæstfri Jacob Bendsen,
 hvis von og zon og Junferie,
 Som der er bare Navnstaads i,
 (Skøndt selv en Mand af Navnværdie,
 Der ikke just er ganske frie
 for Titel-Snurrepiberie)
 Jeg springer over uden Udsen!
 Her har du endelig det Brev,
 Du burde haat for længe siden,
 hvortil mig all mit Hjerte drev
 Strag efter din Tilbageriden
 fra Odinskovens Dverdbrev.
 Erindrer du, af dig jeg blev
 Et blot til Trolleborg henaget,
 Men og paa Vei til Hest ledsaget?
 Her har du, siger jeg, det Brev,
 Jeg siden dig, ombord, i Pelsen,
 Du havde laant mig til min Helsen,
 Taknemmelig i Tanke skrev. —

Det nemlig ikke sielden hender,
 At jeg til een og anden Ven,
 hvis Hjertes Sympathie jeg kiender,
 Epistler skriver — uden Pen —
 Iaar i disse dyre Dage,
 Da Blæk, Papiir, og Sand, og Liim
 (End sige Laf og Alterkage,
 Og fæer af Svane, Gaas og Krage,
 Samt hvad paa Posten man vil tage
 for Spørsmaal hen og Svar tilbage)
 Kan ikke veies op med Riim,
 De sidste stællandste Couranter,
 Jeg har — og som har all begyndt,
 Med holstenste Repræsentanter,

At falde nær til Null af Mynt.
 Hvis derfor Skriften udebliver
 I mit Epistel-Rimerie,
 Og jeg kun drømmer, at jeg skriver,
 Skeer det af blot Oeconomie.
 Af samme Grund man og de Bøger,
 Jeg gier af Kærlighed og Salt,
 Og som jeg Dag for Dag foreger
 Med Pungen tom, og Hiertet fuldt,
 Et blot omsonst hos Bruntner søger,
 Men selv forgiæves i min Pakt.
 Thi, skændt fra Morgen indtil Aften
 Jeg træller i mit skønne fag,
 Og, som jeg aldrig havde havt 'en,
 Kalfatrer paa den gode Smag —
 Endskiøndt jeg ikke blot mig morer
 Med løse Tegninger af Kul,
 Men med Kritikens Dridt den borer
 I Sprogets Brædder hul paa hul —
 Endskiøndt jeg daglig hele Timer
 Med usfortrøden Flid og Sveed
 Smaaapinde hæmtrer ind og limer
 I Kisten til min Ewigbed —
 Endskiøndt jeg uophærlig høvler
 Min Sang, min Katter, og min Graab — .
 Har jeg til Handsker og til Støvler
 For Kroppen dog engang et Raad,
 End sige, til de mange Særker
 Og Skjorter, med der vilde gaae,
 Hvis jeg min Siæls nysødte Dærker
 En smule skulde klæde paa.
 De ligge, hellige som søgne,
 Uar ud og ind af frygt for Kuld
 I Himmelhengen ganske nøgne,
 Som dækkes af min Hattepuld —

Af din, min Ven! jeg vilde sige —
 Thi, hvis jeg mindes ret, blev min,
 Da ned igien jeg maatte stige
 fra Musens frønske Himmerige,
 Paa Trappen byttet om mod din —
 Til Held for de bemeldte Spæde,
 Der tidt af Kuld før maatte græde,
 Men som nu ikke længer frye;
 Thi min var gammel, din var ny —
 Og man maa nu det gamle slette
 Saa heit man vil i hvert et fag,
 Jeg holder meest af nye Hatte —
 Nye Hov'der er en anden Sag.

Din og saa luunt har Reden dækket,
 At mangen Unge siden der
 Er bleven lyffelig udklækket,
 Skøndt uden Duun, end sige fæer.
 Hvis Greenen et mig bliver knækket,
 Hvis hele Drimmelen engang
 Udskyver, som den vilde gierne,
 Af Reden i min trange Hjerne,
 for under Fredens milde Stjerne
 At fylde Fredriks Skov med Sang,
 Er Vren din; thi uden Hatten,
 Du mig for den, jeg glemte, lod,
 Da jeg med blotte Hoved stod,
 Det ude var med hele Klatten.
 Og skal — saasnart den hele Klat
 Blir færdig — mellem mine gode,
 fremflyve, som den bedste Dde,
 Min Sang til Jacob Bendseus Hat.

„O du, hvis hele holdte Himmel
 (Min egen var der Hullet i)

„Et Aar har dækt den spæde Vrimmel,
 „Jeg fik paa Halsen med de Aa,
 „De Børn, som, uden al den Varme,
 „Dem skænkede din runde Puld,
 „I deres nøgne Modres Arme
 „Var sikkerlig frepeert af Kuld —
 „O Krone du for alle Hatte,
 „Som sløt fra Hov'det af en Mand,
 „Der eier alle Livets Skatte,
 „Og nyder alle med Forstand,
 „Paa Hov'det af en stakkels Digter,
 „Der intet eier paa vor Jord
 „Og, hvis ham Grundtvigs Forbøn svigter,
 „Tør selv ei gaae til Herrens Bord!“ —

Saaledes Oden skal begynde
 (Oft jeg begynder tyndt og plat);
 Men disse Vers er alt for tynde,
 Og Riimbrevsproget alt for mat,
 Til om, hvad siden efter følger,
 At give dig en fuld Bækked;
 Jeg Enden derfor her dig delger,
 Især, da jeg den ikke veed.

Men nok, min Ven, for dennefinde
 Om min Epistel fra i stor —
 Jeg skynder mig dertil at binde,
 Hvad Parcen har, begyndt at spinde
 Mig for i Aar, med et Par Ord.
 Al! var det Blaar, hvad for vor Herre
 Til Spindet gav, nu er det Hamp —
 Hvis det saa varer ved, desværre,
 Mit Liv allsidst blir til en Tamp;
 Der kommer Kurver efter Kurver,
 Enhver saa stor fast som en Tot,

Skændt Teenen ganske sagte smurrer,
 Og Konen spinder ganske got,
 Kun fielden nikkende ved Koffen;
 Og, hvis hun sumrer ogsaa lidt,
 Dog purret strax igien af Kloffen,
 Der ringer i mit Sort paa Hvidt --
 Jeg meener nemlig ei Medusens,
 Der sidder merf paa Smagens Grav
 Og lader, som hun græd, men Musens,
 Der leer af Livets hele Jar --
 Saafraat Fru. Lachesis vil blune,
 Og Traaden bliver alt for tør,
 Hun vækkes af mit gode Lune,
 Og væder den igien som før.
 O, hvor det deilig vilde blive
 (fast Muselin jeg sigte tør),
 Hvad hun mig spinder her i Eive --
 Hvis kun for Hamt hun havde Her!

Thi sandelig jeg blev til Leven
 I Lyffens vellystfulde Skød
 Saa got, som nogen det er bleven,
 Med alleflags Talenter fød --
 Med, for Exempel, det: at strække
 Mig paa en Sofa nok saa blød;
 Og lade mig med Roser dække
 Paa Græsset bag en Blomsterhække,
 Ja selv i en Hyrdindes Skied --
 Som og med det Talent: at lade
 Mig Hjertet træffe, Ptil paa Ptil,
 Af Et igiennem Buskens Blade,
 Naar Nymphe her, og hist Dryade,
 Paa lette Fod, med flygtig Jil,
 Alleene, med hverandre glade,
 Halvnøgne, lege Skul, og bade

Mit Blif i Graternes Smil —
 Som det især: at kunne taale
 Den største Livets Perial,
 Hvor fuld man ogsaa vilde maale
 Mig hver Lykkeligheds Pokal —
 Og aldrig, som en Engellænder,
 At hænge mig omfider, blot
 For, baaren paa min Lykkes Hænder,
 Jeg altid havde det for got;
 Men tværtimod, at kunne dræle,
 Hvorhelst man stræber selv med Flid
 Mig her i Livet at forfæle,
 Taalmodigen til evig Tid.
 Jeg netop er som i mit Esse,
 Naar jeg paa Hænder baaren blir,
 Og var det selv af en Prindsesse,
 Sit Hofs Juvel og Kiønnets Zitr —
 Jeg kan mig, inden fire Dage,
 Som var jeg fød i Paradiis,
 Utrættet lade fæledægge
 Paa hver en nok saa fælen Dais.
 Af hvilken Charis det skal være,
 Der stænker Nektar, eller Thee,
 Jeg taaler slikt, og, paa min Ære,
 Gad taalt det af dem alle tre.
 Ja, var det selv af en Gudinde
 (Skiondt det er intet Børnespil
 Sig i en Himmel ret at finde
 Og i alt hvad der horer til),
 Jeg kan mig lade fradse, nappe,
 Forkrølle, ruffe, pusle til,
 Og kille, kildre, kysse, klappe,
 Saa stærk og længe som hun vil —
 I alle slige Herligheder
 Jeg mig kan fikke som en Gud,

Og gad nok see den Pool og Peder,
 I Eden og paa andre Steder,
 Der i en Ruus af Saligheder
 Sit Himmerig holdt længer ud,
 Endog, hvis det blev iffe blandet
 Med mindste jordist Bryderie —
 Nei! har jeg og til intet andet,
 Saa har jeg dog til det — Genie!

Men, siger du, hvormed beviser
 Jeg de Talenter? hvoraf veed
 Jeg hos mig selv den Kraft, jeg priser,
 Til Nyden af Lykkelighed?
 Hvad sikker mig, jeg kunde holde
 Jordlivets Herligheder ud?
 Og at de aldrig vilde volde
 Mig mindste brittist Hovedbrud,
 Da der saa lidt af samme banker
 I Livet, som jeg lever i? —
 Jeg svarer: Sniksnak! Lapperie!
 Jeg holder dem jo ud i Tanker
 Tilhøbs, multipliteert med ni!
 Jeg temmer Heltenes Pokaler,
 Og drikker selv med Guder Daus,
 Omringt af Smagens Idealer
 I Digterfalsghedens Ruus —
 Jeg taaler alle Tidens Draer,
 Som Venus giød sin Nektar i,
 Kogt ud til Evighedens Luer
 I Solen af min Phantastie —
 Jeg taaler Oceanets Strømme,
 Hvis Væld er indbildt Tryllerie,
 Og Paradieser, selv i Drømme,
 Som der er ingen Slanger i!
 Og jeg — jeg skulde, troer du, mættes

Af al den Jordens Fryd og Fred,
 Mig kunde hydes her? og trættes,
 Hvis der var ikke Naade med?
 Nat, kære Ven! det Liv, jeg fører
 I Himlen, jeg dig skriver fra,
 Der har, hvad til en Himmel hører
 Af jordist Fryd etcetera —
 Hvor jeg imellem alle Muser
 Og Gratier, i Venstabs Favn,
 Hver Dag mig ud i eet beruser
 I Trylleriet uden Savn —
 Frydbæger paa Frydbæger tømmer
 I Rolighedens stille Skød,
 Og hver en Nat fordopplet drømmer,
 Hvad jeg om Dagen tryllet nød —
 Beruser mig det overflødig,
 Hvis nødig var et nyt Brevts,
 At jeg har ingen Slange nødig
 I noget Livets Paradiis.

Dog i al Fald bliv ikke bange,
 Hvis og det her gaaer lidt vel vidt
 Med Saligheden, som saa mange
 Besynge, men kun kiende lidt —
 Der nærmer sig mig alt en Slange
 Som den, jeg i det Eden fandt,
 Du skænkte mig all tvende Gange,
 Hvis Timer alt for snart forsvandt —
 En Slange her i Himmelborgen,
 Min Bendsen, afl og det er den:
 Jeg maa desværre alt i Morgen
 Herfra til Kiøbenhavn igien.
